REFERENCES

- 1. Salnikova, H.I. (2003), "Legal regulation of mediation in entrepreneurial activity", Thesis abstract for Cand. Sc. (Jurisprudence), 12.00.03, National legal academy of Ukraine of the name is Yaroslav Mudryi, Kharkiv, Ukraine.
- 2. Tenkov, S. (2013), "How to properly formalize commercial intermediation: dealer, agents, principal...", available at: http://www.uris-c.com.ua/2013/12/10/.
- 3. Kostenko, L. (2006), "Features of conclusion of distributor (dealer) agreements in Ukraine", *Yurydychnyi zhurnal* «*Yustinian*», no. 7, available at: http://www.justinian.com.ua/article.php?id=2339.
- 4. Berveno, C.M. (2005), "A concept of Dealer Agreement (civil legal aspects)", *Pravo i bezpka*, no. 3, pp. 104-110.
- 5. Orlenko, B. (2016), "Features of activities in the financial market", *Pidpryemnytstvo*, *hospodarstvo i pravo*, no. 7, pp. 37–43.
- 6. "On Securities and Stock Market": Law of Ukraine on 23.02.2006 № 3480-IV (last updated on 01.05.2016), available at: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3480-15/page3.
- 7. "On Approval of Rules (conditions) of Activities in Securities Trading: Brokerage, Dealer Activity, Underwriting, Securities Management": Decision on 12.12.2006 № 1449 (last updated on 16.09.2016), available at: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0052-07/page2.
- 8. (2007), "The primary dealer institution in Ukraine. Why and how it should be introduced", available at: http://www.ier.com.ua/files/publications/Policy_papers/German_advisory_group/2007/W1_ukr.pdf.
- 9. "On Introduction of the Primary Dealer Institution in Government Securities Market": Decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine on 14.04.2009 № 363 (last updated on 22.08.2013), available at: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/363-2009-%D0%BF.
- 10. "Decree of the Supreme Economic Court of Ukraine on 26.09.2012 with regard to Case № 5006/20/8/2012", available at : http://www.arbitr.gov.ua/docs/28_3839832.html.

УДК 347.45.47

СУЧАСНИЙ СТАН ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ НАДАННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ І ПСИХОТЕРАПЕВТИЧНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ

Керученко О.С., аспірант

Харківський національний університет внутрішніх справ, просп. Льва Ландау, 27, м. Харків, Україна alesya_keruchenk@mail.ru

У статті аналізується сучасний стан цивільно-правового регулювання надання психологічних і психотерапевтичних послуг в Україні. Доводиться, що ключовим питанням у правовому забезпеченні цієї сфери суспільного життя мають стати розробка та прийняття відповідного закону, в якому було б вирішено питання надання психологічних і психотерапевтичних послуг населенню.

Ключові слова: цивільно-правове регулювання, охорона здоров'я, психологічні послуги психотерапевтичні послуги, договір про надання психологічних і психотерапевтичних послуг.

СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ ГРАЖДАНСКО-ПРАВОВОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ ОКАЗАНИЯ ПСИХОЛОГИЧЕСКИХ И ПСИХОТЕРАПЕВТИЧЕСКИХ УСЛУГ В УКРАИНЕ

Керученко А.С.

Харьковский национальный университет внутренних дел, просп. Льва Ландау, 27, г. Харьков, Украина alesya_keruchenk@mail.ru

В статье анализируется современное состояние гражданско-правового регулирования предоставления психологических и психотерапевтических услуг в Украине. Доказывается, что ключевым вопросом в правовом обеспечении этой сферы общественной жизни должны стать разработка и принятие соответствующего закона, в котором бы нашли свое решение вопросы предоставления психологических и психотерапевтических услуг населению.

Ключевые слова: гражданско-правовое регулирование, здравоохранение, психологические услуги, психотерапевтические услуги, договор о предоставлении психологических и психотерапевтических услуг.

THE CURRENT STATE OF CIVIL REGULATION OF PROVIDING PSYCHOLOGICAL AND PSYCHOTHERAPEUTIC SERVICES IN UKRAINE

Keruchenko O.S.

Kharkiv National University of Internal Affairs, Lev Landau Av., 27, Kharkiv, Ukraine alesya_keruchenk@mail.ru

The article considers the current state of civil regulation of providing psychological and psychotherapeutic services in Ukraine.

It is noted that there are a lot of laws and regulations in Ukraine that regulate some or other aspects of their provision and mostly from the position of social security law and also functioning of a psychological service in the education sector.

It is stated that the Article 49 of the Constitution of Ukraine provides for everyone the right to health protection, medical care, and medical insurance. Psychological services provision relates to the health protection in a broad sense and is aimed at securing this constitutional provision.

Provisions of a set of statutory instruments related to the regulation of this sphere of life are considered: Civil Code of Ukraine, Code of Civil Protection of Ukraine, Laws of Ukraine "On Education", "On Protection of Childhood", "On Prevention of Domestic Violence", "On Combating the Spread of Diseases Caused by the Human Immunodeficiency Virus (HIV) and on Legal and Social Protection of People Living with HIV" and other.

It is proved that today Ukraine has a number of subordinate regulations that regulate the issue of providing psychological and psychotherapeutic services. Unfortunately, these issues are not solved fully at the level of laws, and existent provisions are perfunctory and undetailed.

The author considers that the mentioned regulations mostly belong to the legislation on social protection or pertain to the legal regulation in the field of education. Psychological and psychotherapeutic services are unfortunately not considered today as an independent institute of the civil law of Ukraine, relations concerning the conclusion, execution and other features of an agreement on providing psychological (psychotherapeutic) services.

It is proved that a key issue in the legal providing of this sphere of social life should be the development and adoption of an appropriate law that would solve the issue of providing psychological and psychotherapeutic services to the population.

Key words: civil regulation, health protection, psychological services, psychotherapeutic services, agreement on providing psychological and psychotherapeutic services.

Останнім часом усе більше актуалізуються питання охорони здоров'я населення, що зумовлюється не тільки активними реформаційними процесами в зазначеній галузі суспільного життя, а й не досить утішним станом справ у цій сфері на практиці. Так, якщо в 1990 р. в Україні проживало 51 838 500 чоловік, у 2000 р. – 49 429 800, 2005 р. – 47 280 800, то у 2014 р. цей показник становив 45 426 200 чоловік [1]. Поширюються такі негативні соціальні явища, як алкоголізм, паління та наркоманія. При цьому, як відзначають фахівці, традиційно сучасна людина займається лікуванням хвороби, а не запобіганням їй. У результаті відбувається боротьба з хворобами на тлі поступового згасання організму. Водночає сьогодні акцент робиться на тому, що поліпшення стану здоров'я залежить від розумової діяльності самої людини щодо відновлення й розвитку життєвих ресурсів [2, с. 5].

Поширеним також ϵ вислів, що всі хвороби людини — від нервів. Указане засвідчу ϵ неабияку роль психології в підтриманні та покращенні здоров'я населення.

В Україні сьогодні існує значна кількість нормативно-правових актів, якими регламентуються ті чи інші аспекти надання психологічних і психотерапевтичних послуг, проте врегульовуються лише окремі аспекти їх надання і здебільшого з позицій права соціального забезпечення, а також функціонування психологічної служби у сфері освіти.

Указаним питанням тією чи іншою мірою приділяли увагу Б. Алмазов, Ю. Аргунова, В. Горбунова, В. Ілейко, Т. Караваєва, С. Клименко, Н. Козлова, С. Філіпова й інші. Поряд із цим комплексного розгляду нормативно-правового регулювання питань надання психологічних і психотерапевтичних послуг на доктринальному рівні не проводилося, що зумовлює вибір теми дослідження та його актуальність.

Говорячи про нормативно-правове регулювання вказаної сфери суспільних відносин, варто передусім згадати Конституцію України, яка, безумовно, не містить прямих указівок щодо надання психологічних чи психотерапевтичних послуг, проте закладає підвалини охорони фізичного, психологічного та соціального здоров'я людини й визначає концептуальні засади правового регулювання більшості сфер суспільного життя, пов'язаних з охороною у тому числі права на психологічну допомогу. Наприклад, це стосується положення про те, людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження й забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави (стаття 3 Конституції України) [3]. Важливими є й положення статей 27 і 28 Конституції України, згідно з якими ніхто не може бути свавільно позбавлений життя. Обов'язок держави захищати життя людини. Кожен має право захищати своє життя і здоров'я, життя і здоров'я інших людей від протиправних посягань. Ніхто не може бути підданий катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, поводженню чи покаранню. Жодна людина без її вільної згоди не може бути піддана медичним, науковим чи іншим дослідам. Останнє положення повною мірою стосується психологічних дослідів та експериментів. У статті 49 Конституції України передбачено, що кожен має право на охорону здоров'я, медичну допомогу й медичне страхування. Можна говорити про те, що надання психологічних послуг стосується охорони здоров'я в широкому розумінні цього слова і спрямоване на забезпечення цієї конституційної норми.

Цивільним кодексом України в главі 63 визначаються загальні засади надання послуг. Зокрема, у статті 901 визначено, що за договором про надання послуг одна сторона (виконавець) зобов'язується за завданням другої сторони (замовника) надати послугу, яка споживається в процесі вчинення певної дії або здійснення певної діяльності, а замовник зобов'язується оплатити виконавцеві зазначену послугу, якщо інше не встановлено договором [4]. При цьому, виходячи з принципів диспозитивності, сторонами можуть бути укладені договори, які прямо не передбачені Цивільним кодексом України, що повною мірі стосується й договору про надання психологічних (психотерапевтичних) послуг.

Кодекс цивільного захисту містить окремі положення стосовно психологічної підтримки осіб, які постраждали внаслідок надзвичайної ситуації або брали участь у її ліквідації. Так, у статті 1 визначено, що медико-психологічна реабілітація — це комплекс лікувально-профілактичних, реабілітаційних та оздоровчих заходів, спрямованих на відновлення психофізіологічних функцій, оптимальної працездатності, соціальної активності рятувальників аварійно-рятувальних служб (формувань), осіб, залучених до виконання аварійно-рятувальних робіт у разі виникнення надзвичайної ситуації, а також постраждалих унаслідок такої надзвичайної ситуації, передусім неповнолітніх осіб. А, як приклад, у частині 4 статті 27 Кодексу визначено: 4. Громадяни, які виконують завдання із запобігання наслідкам надзвичайних ситуацій або ліквідації їх у складі добровільного формування

цивільного захисту, мають право зокрема на медичну допомогу та медико-психологічну реабілітацію в разі отримання фізичних і психологічних травм під час виконання завдань із запобігання наслідкам надзвичайних ситуацій і ліквідації їх [5].

На рівні законів спеціальні акти щодо врегулювання надання психологічної та психотерапевтичної допомоги в Україні відсутні. Лише окремі згадки містяться в низці законодавчих актів. Наприклад, у статті 21 Закону України «Про освіту» від 23.05.1991 № 1060-ХІІ [6] указано, що в системі освіти діє державна психологічна служба. Психологічне забезпечення навчально-виховного процесу в навчальних закладах здійснюють практичні психологи. При цьому зазначено, що за своїм статусом практичні психологи належать до педагогічних працівників [6].

У частині 2 статті 24 Закону України «Про охорону дитинства» від 26.04.2001 № 2402-III визначено, що безпритульні діти в порядку, встановленому законом, тимчасово розміщуються в притулках для дітей служб у справах дітей, центрах соціально-психологічної реабілітації дітей, сім'ях патронатних вихователів, у яких створюються належні житлово-побутові умови й умови, спрямовані на забезпечення їхньої соціальної адаптації та підготовку до повернення в рідні сім'ї або влаштування в сімейні форми виховання, надається правова, психологічна, медична й інша допомога таким дітям. А в частині 3 статті 26 цього Закону визначено, що дітям-інвалідам і дітям із вадами розумового або фізичного розвитку надається безоплатна спеціалізована медична, дефектологічна та психологічна допомога [7].

Важливим є й Закон України «Про попередження насильства в сім'ї» від 15.11.2001 р. № 2789-ІІІ, у частині 4 статті 9 якого визначено, що працівники центрів медико-соціальної реабілітації жертв насильства в сім'ї, зокрема, надають жертвам насильства в сім'ї психологічну допомогу [8].

У частині 2 статті 13 Закону України «Про протидію поширенню хвороб, зумовлених вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ), та правовий і соціальний захист людей, які живуть з ВІЛ» від 12.12.1991 р. № 1972-ХІІ [9] указано, що всі люди, які живуть із ВІЛ, мають право бути поінформованими, зокрема, про послуги із забезпечення необхідної їм психологічної підтримки й за бажанням одержати таку підтримку в спосіб, що не зумовить розкриття їхнього ВІЛ-статусу [9].

Певна увага приділяється питанням надання психологічної допомоги в підзаконних нормативно-правових актах. Наприклад, Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про центр розвитку дитини» від 05.10.2009 № 1124 визначено, що до основних завдань центру розвитку дитини належить, зокрема, надання комплексної педагогічної, психологічної допомоги дітям, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, тривалого лікування й реабілітації (пункт 4), а одним із головних напрямів діяльності центру є психолого-педагогічне обстеження дітей і вивчення їхнього оточення, розроблення індивідуального плану корекції розвитку дитини на основі індивідуальної реабілітаційної програми, здійснення системних психолого-педагогічних заходів з метою усунення відхилень у психофізичному розвитку і сприяння всебічному розвитку дитини [10]. Цікавою є й Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах» від 15.08.2011 р. № 872 [11]. Цим порядком визначено вимоги до організації інклюзивного навчання в загальноосвітніх навчальних закладах з метою реалізації права дітей з особливими освітніми потребами на освіту за місцем проживання, їхньої соціалізації й інтеграції в суспільство, залучення батьків до участі в навчально-виховному процесі. У пункті 6 цього Порядку вказано, що в загальноосвітніх навчальних закладах здійснюється психолого-педагогічне супроводження дітей з особливими освітніми працівниками психологічної служби (практичними психологами, соціальними педагогами) таких закладів і відповідними педагогічними працівниками. Поряд із цим діяльність працівників психологічної служби (практичних психологів, соціальних педагогів) координують центри практичної психології й соціальної роботи, міські (районні) методичні кабінети.

Ло нормативних актів Міністерства освіти і науки України можна зарахувати Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про психологічну службу системи освіти України» від 03.05.1999 р. № 127. Згідно із цим Наказом, на відповідну службу покладаються обов'язки щодо своєчасного та систематичного вивчення психофізичного розвитку вихованців, учнів і студентів, мотивів їхньої поведінки й діяльності з урахуванням вікових, інтелектуальних, фізичних, статевих та інших індивідуальних особливостей, створення умов для саморозвитку й самовиховання, сприяння виконанню освітніх і виховних завдань навчальних закладів. При цьому, відповідно до пункту 2.1 Наказу, основні завдання психологічної служби системи освіти України полягають у сприянні повноцінному розвитку особистості вихованців, учнів, студентів на кожному віковому етапі; створенні умов для формування в них мотивації до самовиховання й саморозвитку; забезпеченні індивідуального підходу до кожного учасника навчальновиховного процесу на основі його психолого-педагогічного вивчення; профілактиці й корекції відхилень в інтелектуальному та психофізичному розвитку вихованців, учнів, студентів [12]. Певне значення має й Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Плану заходів Міністерства освіти і науки щодо розвитку психологічної служби на період до 2017 року» від 06.08.2013 р. № 1106 [13].

Окрему групу нормативних актів становлять документи, якими визначаються професійні вимоги до фахівців, які надають психологічні та психотерапевтичні послуги. Так, це Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Типового положення про атестацію педагогічних працівників» від 06.10.2010 р. № 930 [14], Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 80 Соціальні послуги, затверджений Наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 14.10.2005 р. № 324 [15], Типові посадові обов'язки психолога установи виконання покарань та слідчого ізолятора, затверджені Наказом Міністерства юстиції України від 04.11.2013 р. № 2300/5 [16].

Отже, сьогодні в Україні діє низка підзаконних нормативно-правових актів, які врегульовують питання надання психологічних і психотерапевтичних послуг. На жаль, на рівні законів ці питання комплексно не вирішуються, а чинні положення ε вельми поверховими й не деталізованими.

Указані підзаконні акти здебільшого належать до законодавства про соціальний захист або ж стосуються правового регулювання відносин у сфері освіти. Психологічні та психотерапевтичні послуги натепер, на жаль, не розглядаються як самостійний інститут цивільного права України, не врегульовано відносини стосовно укладення, виконання та інших особливостей договору про надання психологічних (психотерапевтичних) послуг.

Усе вищевказане свідчить про те, що ключовим питанням у правовому забезпеченні цієї сфери має стати розробка і прийняття відповідного закону, в якому було б вирішено питання надання психологічних і психотерапевтичних послуг населенню.

ЛІТЕРАТУРА

- 1. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://www.ukrstat.gov.ua.
- 2. Коцан І.Я. Психологія здоров'я людини / І.Я. Коцан, Г.В. Ложкін, М.І. Мушкевич ; за ред. І.Я. Коцана. Луцьк : PBB-Вежа, 2011. 430 с.
- 3. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
- 4. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. 2003. № № 40–44. Ст. 356.

- 5. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 р. № 5403-VI // Відомості Верховної Ради України. 2013. № 34–35. Ст. 458.
- 6. Про освіту : Закон України від 23.05.1991 р. № 1060-XII // Відомості Верховної Ради УРСР. 1991. № 34. Ст. 451.
- 7. Про охорону дитинства : Закон України від 26.04.2001 р. № 2402-III // Відомості Верховної Ради України. 2001. № 30. Ст. 142.
- 8. Про попередження насильства в сім'ї : Закон України від 15.11.2001 р. № 2789-ІІІ // Відомості Верховної Ради України. 2002. № 10. Ст. 70.
- 9. Про протидію поширенню хвороб, зумовлених вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ), та правовий і соціальний захист людей, які живуть з ВІЛ : Закон України від 12.12.1991 р. № 1972-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. 1992. № 11. Ст. 152.
- 10. Про затвердження Положення про центр розвитку дитини : Постанова Кабінету Міністрів України від 05.10.2009 р. № 1124 [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1124-2009-%D0%BF/conv.
- 11. Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах : Постанова Кабінету Міністрів України від 15.08.2011 р. № 872 [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/872-2011-%D0%BF/conv.
- 12. Про затвердження Положення про психологічну службу системи освіти України : Наказ Міністерства освіти України від 03.05.1999 р. № 127 [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0922-99/conv.
- 13. Про затвердження Плану заходів Міністерства освіти і науки щодо розвитку психологічної служби на період до 2017 року : Наказ Міністерства освіти і науки України від 06.08.2013 р. № 1106 [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://osvita.ua/legislation/other/36717.
- 14. Про затвердження Типового положення про атестацію педагогічних працівників: Наказ Міністерства освіти і науки України від 06.10.2010 р. № 930 [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1255-10/conv.
- 15. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 80. Соціальні послуги [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://uazakon.com/big/text798/pg1.htm.
- 16. Типові посадові обов'язки психолога установи виконання покарань та слідчого ізолятора : Наказ Міністерства юстиції України 04.11.2013 р. № 2300/5 [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1866-13/conv.

REFERENCES

- 1. "State Statistic Service of Ukraine", available at: http://www.ukrstat.gov.ua.
- 2. Kotsan, I.Ya., Lozhkin, G.V. and Mushkevich, M.I. (2011), *Psykholohiya zdorovya lyudyny* [Psychology of of human health], RVV-Vezha, Lutsk, Ukraine.
- 3. "Constitution of Ukraine on 28.06.1996 № 254κ/96-BP", *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*, 1996, no. 30, art. 141.
- 4. "Civil Code of Ukraine on 16.01.2003 № 435-IV", *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*, 2003, no. 40–44, art. 356.
- 5. "Code of Civil Protection of Ukraine on 02.10.2012 № 5403-VI", *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*, 2013, no. 34–35, art. 458.

- 6. "On Education": Law of Ukraine on 23.05.1991 № 1060-XII, *Vidomosti Verkhovnoyi Rady URSR*, 1991, no. 34, art. 451.
- 7. "On Protection of Childhood": Law of Ukraine on 26.04.2001 № 2402-III, *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*, 2001, no. 30, art. 142.
- 8. "On Prevention of Domestic Violence": Law of Ukraine on 15.11.2001 № 2789-III, *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*, 2002, no. 10, art. 70.
- 9. "On Combating the Spread of Diseases Caused by the Human Immunodeficiency Virus (HIV) and on Legal and Social Protection of People Living with HIV": Law of Ukraine on 12.12.1991 № 1972-XII, *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*, 1992, no. 11, art. 152.
- 10. "On Approval of Regulations on the Child Development Center": Regulation of CMU on 05.10.2009 № 1124, available at: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1124-2009-%D0%BF/conv.
- 11. "On Approval of Organization of Inclusive Education in Secondary Schools": Resolution of CMU on 15.08.2011 № 872, available at: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/872-2011-%D0%BF/conv.
- 12. "On Approval of Regulations on Psychological Service of the Education System of Ukraine"; Order of the Ministry of Education of Ukraine on 03.05.1999 № 127, available at: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0922-99/conv.
- 13. "On Approval of Action Plan of the Ministry of Education on the Development of Psychological Services for the Period until 2017": Order of MES of Ukraine № 1106 on 6 August 2013, available at: http://osvita.ua/legislation/other/36717.
- 14. "On Approval of Regulations on Certification of Teaching Staff": Order of MES of Ukraine on 06.10.2010 № 930, available at: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1255-10/conv.
- 15. "Handbook of qualifying characteristics of occupations of workers", Iss. 80. Social services, available at: http://uazakon.com/big/text798/pg1.htm.
- 16. "Typical Functions of a Psychologist in Penal Institution and Pretrial Detention Facility": Order of the Ministry of Justice of Ukraine on 04.11.2013 № 2300/5, available at: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1866-13/conv.